

Musiikin modernit välineet osana varhaiskasvatusta

Kandidaatin tutkielma

Laatija:
Elina Flinkman
VO22A

28.4.2025

Rauma

Turun yliopiston laatu järjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu
Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

Kandidatutkielma

Oppiaine: Kandidaatintutkielma

Tekijä: Elina Flinkman

Otsikko: Musiikin modernit välineet osana varhaiskasvatusta

Ohjaaja: Professori Sara Sintonen

Sivumäärä: 30 sivua + 9 liite sivua

Päivämäärä: 28.4.2025

Tiivistelmä

Kandidaatintutkielma käsittelee musiikin modernien välineiden hyödyntämistä varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevien monimuoto-opiskelijoiden näkökulmasta. Tutkimusaineisto on kerätty Webropol-kyselylomakkeella, jonka aineistoa on analysoitu laadullisella, eli kvalitatiivisella tutkimusmenetelmällä. Tutkimusaineistosta muodostui kaksi kandidaatintutkielmaa, joista toinen käsittelee Musiikin moderneja välineitä osana varhaiskasvatusta ja toinen Varhaiskasvatuksen digitaalista opettamista ja digitaalisuutta.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaisia kokemuksia ja ajatuksia varhaiskasvatuksen opettajilla ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevillä monimuoto-opiskelijoilla on musiikin modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa. Moderneilla välineillä tarkoitetaan varhaiskasvatuksen yksiköistä löytyviä digilaitteita, joita varhaiskasvatuksen henkilöstö hyödyntää työssään.

Modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa ei ole tehty aikaisempaa tutkimusta. Digilaitteiden hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa on herättänyt keskustelua ja on ajankohtainen aihe. Kandidaatintutkielmassa käsitellään erityisesti, miten musiikin modernit välineet näkyvät varhaiskasvatuksen arjessa. Tutkimuskysely on jaettu yhteen varsinaissuomalaiseen kuntaan, sekä yhdessä satakuntalaisessa kunnassa opiskeleville varhaiskasvatuksen alalla työskenteleville monimuoto-opiskelijoille. Tutkimuksesta kävi ilmi, että musiikin modernien välineiden hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa on lisääntynyt, mutta varhaiskasvatuksen henkilöstö kaipaa lisää koulutusta digitaalisten välineiden hyödyntämiseen.

Avainsanat: monimuoto-opiskelija, musiikin modernit välineet, musiikkikasvatus, varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatus.

Sisällysluettelo

1	Johdanto	5
2	Teoreettinen viitekehys	8
2.1	Musiikkikasvatuksen määrittelyä	8
2.2	Musiikin modernit välineet	8
2.3	Modernit välineet osana varhaiskasvatusta	10
2.4	Musiikkikasvatus varhaiskasvatuksen arjessa	10
2.5	Varhaiskasvatus	11
2.6	Varhaiskasvatuksen henkilöstö	12
2.7	Varhaiskasvatuksen monimuoto-opiskelija	12
3	Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset	13
4	Tutkimusmenetelmät	14
4.1	Osallistujat	14
4.2	Tutkimuksen toteutus	15
4.3	Aineiston käsittely ja analyysi	15
4.4	Luotettavuus ja eettisyys	16
5	Tulokset	17
5.1	Musiikin modernien välineiden hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa	17
5.2	Pedagoginen tausta musiikin modernien välineiden hyödyntämisessä	18
5.3	Haasteet digitaalisten laitteiden hyödyntämisessä musiikkikasvatuksessa	19
5.4	Varhaiskasvatuksen henkilöstön kokemuksia ja ajatuksia digilaitteiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa	20
6	Pohdinta ja johtopäätökset	22
6.1	Musiikin modernien välineiden hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa	23
6.2	Musiikin modernien välineiden hyödyntämisen haasteet varhaiskasvatuksessa	24
6.3	Tekijänoikeudet ja modernien välineiden hyödyntäminen opetuksessa	24
6.4	Jatkotutkimusehdotukset	25

Lähteet	27
Liitteet	31
Liite 1. Saatekirje	31
Liite 2. Tietosuojailmoitus	33
Liite 3. Tutkimuskysely	36

1 Johdanto

Kandidaatintutkielma on laadullinen kyselytutkimus, joka tutkii varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen alalla toimivien monimuoto-opiskelijoiden ajatuksia ja kokemuksia musiikin modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa. Moderneilla välineillä tarkoitetaan kaikkia varhaiskasvatuksen tiloista löytyviä digi- ja älylaitteita.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa mainitaan, että musiikillisen ilmaisun tehtävänä on mahdollistaa lapsille monipuolisia musiikillisia kokemuksia ja vahvistaa lasten suhdetta musiikkiin. Lasten kanssa lauletaan, loruillaan, kokeillaan erilaisia soittimia, kuunnellaan musiikkia ja liikutaan musiikin mukana (Opetushallitus [Finnish National Agency for Education], 2022.) Nykyään varhaiskasvatuksen arjessa älynäytöt ja älylaitteet ovat osa opetusta ja musiikin jakamista. Digi- ja älylaitteiden avulla voidaan kuunnella musiikkia, havainnollistaa musiikin termejä, rytmejä ja näyttää opetusvideoita eri kielillä, sekä heijastaa kuvatuksia.

Teknologia mahdollistaa monipuolisen ja osallistavan oppimisympäristön (Ojala, 2017; Opetushallitus, 2022). Digitaaliset välineet, kuten iPadit ja älynäytöt voivat olla osa lasten vapaamuotoista leikkiä. Digitaalisiksi välineiksi luokitellaan leluja ja sovelluksia (Konca & Tantekin, 2021). Näitä voivat olla esimerkiksi ohjelmoitavat robotit, lautapelit, soivat lelut ja heijastettavat interaktiiviset pelit. Digitaaliset välineet ovat muodostuneet osaksi lasten arkea (Marsh, 2010). Leikin kautta lapset voivat harjoitella digitaalisten välineiden käyttöä turvallisessa ja opettavassa ympäristössä. Tutkimuksessa on todettu, että musiikin kuuntelu ja musiikin luominen ovat tulleet helpommiksi (Krause & North, 2016). Esimerkiksi tekoälyllä voi tehdä omaa musiikkia hetkessä ja erilaiset suoratoistopalvelut mahdollistavat musiikin saatavuuden.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on varmistaa, että varhaiskasvatuksessa toteutettu toiminta on pedagogisesti laadukasta ja varhaiskasvatussuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaista (Opetushallitus, 2022). Pedagogisen toiminnan tärkeimpiä tavoitteita on toteuttaa asetettuja periaatteita ja ottaa huomioon digitaalisuus opetuksessa. Digilaitteiden käytöstä, musiikkikasvatuksen vähentymisestä ja varhaiskasvatuksen henkilöstön pelosta toteuttaa musiikkikasvatusta on viime vuosien aikana käyty keskustelua. Aihe jakaa mielipiteitä. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen [Karvin] (2021) tutkimuksen mukaan yli puolet

tutkimukseen vastanneista arvioivat varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen toteutuvan viisivuotiaiden lasten taito- ja taidekasvatuksen kohdalla hyvin. Tulokset eivät kuitenkaan kerro ainoastaan musiikkikasvatuksen toteutumisesta. Karvin (2021) tekemä tutkimus osoitti, että musiikkikasvatus toteutui monipuolisesti osana varhaiskasvatuksen arkea useimmiten perhepäivähoidossa. Tutkimuksia musiikkikasvatuksen toteutumisesta varhaiskasvatuksen päiväkotiyksiköissä ei kuitenkaan ole paljon.

Tutkimuksen mukaan noin viidesosa kyselyyn vastanneista olisi toivonut lisäkoulutusta erityisesti musiikki- ja draamakasvatukseen (Karvi, 2021.) Samassa tutkimuksessa kävi ilmi, että varhaiskasvatuksen henkilöstö kaipaa lisää koulutusta laitteiden käyttöön (Karvi, 2021). Digilaitteiden hyödyntämistä varhaiskasvatuksessa on tutkittu vain tietyn laitteen näkökulmasta (Konca et al., 2021). Useista varhaiskasvatuksen tiloista löytyy digitaalisia laitteita, kuten televisioita, DVD-mahdollisuuksia, tietokoneita, älylaitteita (Konca et al., 2021). Näiden lisäksi varhaiskasvatuksen yksiköissä voi olla käytössä esimerkiksi älypuhelin tai älynäyttö (Konca et al., 2021). Tutkimuksissa on todettu, että opettajat hyödyntävät digilaitteita silti rajoittuneesti (Konca et al., 2021). Älylaitteiden hyödyntäminen voi olla rajoittunutta, koska varhaiskasvatuksen tiloista löytyvät modernit välineet eroavat kuntien välillä ja aikaisemmin aihetta ei ole huomioitu koulutuksessa samalla painoarvolla.

Esiopetussuunnitelman perusteissa mainitaan, että lasten kanssa tulisi tutustua monipuolisesti musiikkiin ja sen toteuttamiseen sovellusten ja erilaisten välineiden kautta (Opetushallitus, 2014). Erilaisiin välineisiin kuuluu älynäytöt, älypuhelimet ja tekijänoikeusluvalla suojatut suoratoistopalvelut, joiden avulla lapsi saa kokemuksia musiikin moninaisuudesta.

Esiopetukseen tehdyssä tutkimuksessa selvisi, että cd-soittimien ja cd-levyjen käyttö on yleistä esiopetuksessa (MacDonald & Kreutz, 2014). Modernien välineiden tutkiminen lisää tietoa, kuinka käyttää niitä opetuksessa monipuolisesti.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on kehittää lasten musiikillista ilmaisu- ja musiikillista ymmärrystä. Lapsille tulisi mahdollistaa musiikillisia kokemuksia kokeilemalla ja tutustumalla musiikin tuottamiseen, sekä musiikilliseen ilmaisuun ja musiikin termeihin (Opetushallitus, 2022.) Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköissä on jokin verran eroja ja kaikilla kunnilla ei ole saman verran digilaitteita käytössä. Tämä voi olla yksi syy siihen, miksi musiikkikasvatuksen ja digilaitteiden käyttökokemukset vaihtelevat.

Musiikki auttaa lasta jäsentämään muuta maailmaa ja antaa musiikillista identiteettiä omaan kulttuuriin (Ruokonen, 2009). Digi- ja älylaitteiden avulla lasta voidaan kannustaa nauttimaan ja ilmaisemaan musiikkia haluamallaan tavalla, sekä mahdollistavat lapsille tilan tutustua omaan ja muiden kulttuurien musiikkiin, mikä ei välttämättä ole mahdollista perinteisten musiikkivälineiden avulla.

Musiikin modernien välineiden hyödyntämistä varhaiskasvatuksessa on tärkeä tutkia, koska digitaalisuus on osa nykypäivää yhä enenevässä määrin. Digitaalisuuden ja musiikkikasvatuksen yhdistämistä on tutkittu varhaiskasvatuksen näkökulmasta vähän ja uudet tutkimukset lisäävät tietoa digitaalisuuden merkityksestä nykypäivän lapsille.

Teknologian hyödyntämisen koulumaailmassa on todettu tukevan oppilaiden osallistumista opetukseen (Ojala, 2017). Älylaitteisiin tutustuminen luo yhteisiä tilaisuuksia vuorovaikuttaa lasten kanssa. Digi- ja älylaitteilla lapset voivat leikkiä, tutkia uusia ilmiöitä ja tutustua monipuolisesti musiikkiin. Lapset voivat kuunnella musiikkia ja harjoitella musiikkikappaleiden säveltämistä. Tutkimustulosten mukaan riittävä teknologinen osaaminen on usein opettajan mielenkiinnon ja motivaation kautta rakentunut taito (Ruippo & Salavuo, 2006). Opettajilla tulisi olla riittävästi tietoa tietotekniikasta ja opettajan suhtautuminen laitteiden käyttöön vaikuttaa lasten innostukseen tutkia ja kokeilla digitaalisia älylaitteita.

Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävänä on sisällyttää omaan pedagogiseen toimintaansa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määritellyjä tavoitteita, joita varhaiskasvatuslaki määrittelee. Digi- ja älylaitteita tulisi sisällyttää opetukseen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) tavoitteiden mukaisesti ja uusi tutkimustieto mahdollistaa näiden modernien välineiden monipuolisen hyödyntämisen (Opetushallitus, 2022).

2 Teoreettinen viitekehys

2.1 Musiikkikasvatuksen määrittelyä

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa on määritelty, että varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lasten musiikillista ilmaisua ja tarjota mahdollisuuksia musiikillisiin kokemuksiin (Opetushallitus, 2022). Musiikillisella ilmaisulla tarkoitetaan erityisesti musiikillisia kokemuksia, jotka ohjaavat kuuntelemaan ja hahmottamaan musiikillisiä käsitteitä, sekä musiikin laatua. Musiikkikasvatus on osa varhaiskasvatuksen arkea. Tutkimustuloksissa on todettu, että säveltämisen kautta oppijalla on mahdollisuus nähdä konkreettisesti oman luovuuden tuloksia (Lehmann, Sloboda & Woody, 2007).

Musiikki on merkittävässä roolissa tunneilmaisun ja kokemusten jakamisessa (Schubert, ym., 2022). Esiopetussuunnitelman perusteissa korostuu erityisesti se, että varhaiskasvatuksen tavoitteena on vahvistaa lasten suhdetta musiikkiin (Opetushallitus, 2014). Musiikillinen kokemus muodostuu monesta eri osatekijästä. Esimerkiksi Nurmi (2019) on todennut teoksessaan, että musiikki voidaan hahmottaa eri sävelkorkeuksina ja musiikin kuuleminen edellyttää yksilöltä kykyä hahmottaa eri äänien merkitystä musiikin kokonaisuudessa.

Aiemmissa tutkimuksissa on todettu, että musiikki ja taide yhdistetään usein osaksi hyvinvointia. Musiikin voidaan katsoa esimerkiksi parantavan ja ylläpitävän yksilön hyvinvointia (Hunter, Schellenberg & Schimmack, 2010). Musiikkikasvatusta voidaan kuvata prosessina, joka koostuu laulamisesta, soittamisesta, säveltämisestä ja kuuntelusta (Randles & Sullivan, 2002). Musiikki on monimuotoinen kokemus ja musiikin määrittelyyn tarvitaan ymmärrystä siitä, mistä tekijöistä musiikki koostuu. Randles & Sullivan (2002) ovat todenneet, että musiikillisen ilmaisun tavoitteena on kehittää ymmärrystä musiikista ja vahvistaa oppijan luovuutta, sekä tunneilmaisua. Tutkimuksista on käynyt ilmi, että leikkiin yhdistetty musiikki edistää erityisesti lasten vuorovaikutustaitoja ja monikulttuurisuutta (Cracci, Martel & Le Normand, 2022).

2.2 Musiikin modernit välineet

Tässä tutkimuksessa musiikin moderneilla välineillä tarkoitan kaikkia varhaiskasvatuksen yksiköiden tiloista löytyviä digitaalisia laitteita, kuten tietokoneita, älynäyttöjä, iPadeja,

tabletteja, puhelimia ja mobiililaitteita. Aiemmat tutkimukset ovat osoittaneet, että teknologiaa voidaan hyödyntää esimerkiksi pienten lasten musiikinopetuksessa (Kersten, 2006).

Charissi & Rinta (2014) ovat tutkineet digitaalisten työkalujen vaikutusta lasten musiikilliseen ja sosiaaliseen kehitykseen. Tutkimuksesta saadut tulokset ovat osoittaneet, että teknologia voi luoda ympäristön, joka tukee yhteistyöhön perustuvaa musiikin tekemistä ja kehittää lasten empatiakykyä. Marsh (2010) on todennut, että digilaitteet voivat toimia musiikillisen ilmaisun tukena ja mahdollistaa lapselle uusia oppimiskokemuksia. Varhaiskasvatuksen yksiköissä lapsilla on käytössä erilaisia digitaalisia älylaitteita, jotka mahdollistavat monimuotoisen opetuksen. Lee & Lin (2023) ovat havainneet, että digitaaliset työvälineet ja sovellukset voivat kannustaa lapsia kokeilemaan ja säveltämään omia kappaleita, sekä harjoittelemaan luovaa ilmaisua. Digitaalisten työkalujen käyttö tukee lasten musiikillista ja sosiaalista kehitystä, mikä mahdollistaa vuorovaikutteisen musiikin tekemisen ja yhteistyön opettelua (Charissi & Rinta, 2014).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa on mainittu, että digitaalisia välineitä hyödynnetään monipuolisesti varhaiskasvatuksen arjessa (Opetushallitus, 2022). Varhaiskasvatuksen arjessa käytetään digitaalisia laitteita, kuten älynäyttöjä ja ryhmän omia iPadeja tai tabletteja osana pedagogista toimintaa. Lapsilla on mahdollisuus pelata esimerkiksi musiikkiin liittyviä pelejä tai harjoitella omien kappaleiden säveltämistä. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että lasten kanssa tulisi havainnoida ja tutustua erilaisiin digitaalisiin laitteisiin, sekä sovelluksiin ja niiden toimintaan (Opetushallitus, 2022).

Erilaisten digi- ja älylaitteiden avulla voidaan harjoitella tutustumista musiikin käsitteisiin, sekä ilmaista omaa musiikillista kokemusta tai kuunnella ja kokea musiikkia.

Digitalisoituminen ja teknologia ovat tuoneet musiikkikasvatukseen uusia mahdollisuuksia toteuttaa luovuutta, sekä hyödyntää laitteita opetusvälineinä. Salavuo, Ojala & Parkkila (2006) ovat todenneet, että teknologiaa voidaan hyödyntää myös perinteisten opetustapojen rinnalla. Musiikkiteknologia voidaan nykypäivänä yhdistää osaksi tieto- ja viestintäteknologiaa, mikä mahdollistaa luovan toiminnan (Salavuo & Ojala, 2006).

2.3 Modernit välineet osana varhaiskasvatusta

Digitaalisten välineiden käyttö varhaiskasvatuksessa tarjoaa mahdollisuuden yhdistää perinteisen musiikkikasvatuksen moderniin teknologiaan. Teknologia voi toimia esimerkiksi apuvälineenä lasten musiikillisessa oppimisessa ja tukea lasten sosiaalista kehitystä. Charissi & Rinta (2014) havaitsivat tutkimuksessaan, että digitaaliset työvälineet voivat lisätä lasten vuorovaikutusta ja mahdollistaa ajattelun kehittymistä. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) mainitaan, että digitaalista osaamista tarvitaan lapsen arjessa. Digitaalisuuden katsotaan olevan osa vuorovaikutusta ja oppimista (Opetushallitus, 2022).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) todetaan, että varhaiskasvatuksen tehtävänä on vahvistaa ja tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta (Opetushallitus, 2022).

Varhaiskasvatussyksiköissä on käytössä päivittäin digilaitteita, jotka ovat osa lapsen varhaiskasvatuksen arkea. Varhaiskasvatuksen yksiköistä voi löytyä esimerkiksi älynäyttöjä, tietokoneita, iPadeja tai mobiililaitteita, joita hyödynnetään lapsen arjessa pedagogisiin tarkoituksiin.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2022) ohjaavat opettajan toimintaa ja ovat osa varhaiskasvatustilaa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on noudattaa laissa määriteltyjä velvoitteita. Siksi varhaiskasvatuksessa on esimerkiksi käytössä erilaisia leluja ja laitteita, joiden avulla lapsi voi oppia lauluja tai musiikkia. Lelut ja päiväkodeista löytyvät laitteet mahdollistavat sen, että musiikkia on mahdollista toteuttaa itse ja erilaisten sivustojen, sekä laitteiden avulla (Kersten, 2006). Erilaisten välineiden ja lelujen kautta lapsilla on mahdollisuus tutustua, kokeilla ja tutkia musiikkia, sekä saada musiikillisia kokemuksia. Musiikin modernit välineet, kuten tietokoneohjelmat ja mobiilisovellukset voivat auttaa lasta kehittämään luovuutta ja sosiaalisia taitoja (Charissi & Rinta, 2014).

2.4 Musiikkikasvatus varhaiskasvatuksen arjessa

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta ja seurata varhaiskasvatussuunnitelmassa asetettuja tavoitteita. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa mainitaan, että varhaiskasvatuksen opettajan tehtävänä on rohkaista lapsia hyödyntämään omaa mielikuvitustaan ja ilmaisemaan musiikin herättämiä tunteita ja ajatuksia (Opetushallitus, 2022). Tutkimustulokset ovat osoittaneet, että teknologialla on vaikutusta

esimerkiksi lapsen identiteetin rakentumiseen ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen (Marsh, 2010).

Musiikilla on merkittävä vaikutus lapsen identiteetin muodostumiseen. Lindberg-Piironen & Ruokonen (2017) ovat todenneet, että varhaiskasvatuksen tehtävänä on huomioida lasten aloitteita ja hyödyntää lapsilähtöistä pedagogiikkaa osana varhaiskasvatusta. Aiheesta tehdyissä tutkimuksissa on havaittu, että lapsilähtöisen pedagogiikan pohjalla on kasvattajan oma luovuus toteuttaa musiikillista toimintaa (Lindberg-Piironen & Ruokonen, 2017).

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on kehittää lapsen kokonaisvaltaista ilmaisua ja musiikki on yksi ilmaisun keinoista (Lindberg-Piironen & Ruokonen, 2017). Varhaiskasvatuksen perusteissa (2022) todetaan, että tavoitteellisen varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lasten musiikillisen, kuvallisen ja sanallisen, sekä kehollisen ilmaisun kehittymistä (Opetushallitus, 2022). Musiikillisen kokemisen ja ilmaisemisen tavoitteena on edistää lapsen oppimisedellytyksiä ja sosiaalisia taitoja, sekä myönteisen minäkuvan kehittymistä. Yksi keskeisimmistä tavoitteista on antaa lapselle valmiuksia ymmärtää ympäröivää maailmaa (Lindberg-Piironen & Ruokonen, 2017).

2.5 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) todetaan, että varhaiskasvatuksella tarkoitetaan palvelua, jonka tarkoituksena on ohjata ja tukea lapsen kasvua ja oppimista. Varhaiskasvatus on yhteiskunnallinen palvelu, joka kattaa lapsen ikävuodet 0–6. (Opetushallitus, 2022). Varhaiskasvatussuunnitelmaa ohjaa varhaiskasvatustalaki, jossa säädetään lapsen varhaiskasvatusta koskevia tavoitteita ja oikeuksia (Opetushallitus, 2022). Varhaiskasvatuksen järjestämistä sääteleviä lakeja ovat Suomen perustuslaki, varhaiskasvatustalaki ja valtioneuvoston asetus. Suomen perustuslaki määrittelee, että varhaiskasvatusta tulee tarjota jokaiselle lapselle ja perheelle katsomatta etnisyyteen, sukupuoleen, ikään, uskontoon, kieleen, vakaumukseen, terveydentilaan tai muuhun yksilöön liittyvään syyhyn (Opetushallitus, 2022). Varhaiskasvatuksen tarkoituksena on tarjota inklusiivista ja tasa-arvoista kasvatusta ja ohjausta. Varhaiskasvatusta säätelee varhaiskasvatustalaki ja Opetushallituksen laatima valtakunnallinen määräys, joka on yhteydessä paikallisiin ja lapsille tehtyihin varhaiskasvatussuunnitelmiin.

2.6 Varhaiskasvatuksen henkilöstö

Varhaiskasvatuksen henkilöstö koostuu monialaisesta tiimityöstä. Varhaiskasvatuksen henkilöstöön kuuluu usein varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen lastenhoitajia ja varhaiskasvatuksen erityisopettajia. Varhaiskasvatuksen laatu on yhteydessä henkilöstön pätevyyteen ja pedagogiseen taitoon. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) on todettu, että varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri on yhteydessä varhaiskasvatusta säätevien asiakirjojen tavoitteisiin (Opetushallitus, 2022). Laadukas varhaiskasvatus vaatii toimiakseen henkilöstön riittävää ammatillista kehittymistä ja perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä.

2.7 Varhaiskasvatuksen monimuoto-opiskelija

Kandidaatintutkielmassa varhaiskasvatuksen monimuoto-opiskelijoilla tarkoitetaan varhaiskasvatuksen alalla työskenteleviä aikuisia, jotka opiskelevat tai päivittävät kelpoisuutta työn ohessa. Monimuoto-opiskelijat yhdistävät usein työelämän kokemuksen ja teorian osaksi oppimisprosessia. Monimuoto-opiskelulla tarkoitetaan opiskelumuotoa, joka on mahdollista suorittaa joustavasti (Puro, 1990). Tämä laadullinen tutkimus koostuu yhden varsinaissuomalaisen kunnan varhaiskasvatuksen opettajien ja yhden satakuntalaisen kunnan varhaiskasvatuksen alalla työskentelevien monimuoto-opiskelijoiden vastauksista liittyen musiikin modernien välineiden hyödyntämiseen varhaiskasvatuksessa. Kyselytutkimuksella kerättiin varhaiskasvatuksen alalla työskentelevien varhaiskasvatuksen monimuoto-opiskelijoiden ja varhaiskasvatuksen opettajien ajatuksia ja kokemuksia modernien välineiden, eli digi- ja älylaitteiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksen musiikkikasvatuksessa.

3 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää varhaiskasvatuksen henkilöstön ajatuksia ja kokemuksia musiikin modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa. Tutkin erityisesti, miten modernit välineet näkyvät varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen monimuoto-opiskelijoiden opetuksessa. Moderneilla välineillä tarkoitan tässä tutkimuksessa kaikkia varhaiskasvatuksen yksiköistä löytyviä digilaitteita ja sovelluksia. Musiikin moderneiksi välineiksi voidaan luokitella varhaiskasvatuksen yksiköistä löytyviä välineitä. Näitä välineitä useimmiten ovat tabletit, iPadit, tietokoneet, mobiililaitteet, videotykit ja älynäytöt. Tutkimuksen tavoitteena on saada tietoa varhaiskasvatuksen henkilöstön kokemuksista ja ajatuksista modernien välineiden hyödyntämisestä musiikkikasvatuksessa, erityisesti varhaiskasvatuksen kontekstissa. Tutkin aihetta alla olevien tutkimuskysymysten näkökulmasta.

1. Miten musiikin modernit välineet näkyvät varhaiskasvatuksen arjessa?
2. Miten varhaiskasvatuksen opettajat ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevät monimuoto-opiskelijat hyödyntävät moderneja välineitä osana varhaiskasvatuksen musiikkikasvatusta?

4 Tutkimusmenetelmät

Tutkimus perustuu laadulliseen tutkimusotteeseen. Laadullisella tutkimusotteella tarkoitetaan empiiristä tutkimusta, joka koostuu aineistosta ja aineiston analyysistä (Kallinen & Kinnunen, 2021.) Laadullinen tutkimus musiikin modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa perustuu kvalitatiiviseen tutkimusotteeseen. Tehdyn tutkimuksen tavoitteena oli selvittää varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen monimuoto-opiskelijoiden ajatuksia ja kokemuksia modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksen arjessa musiikkikasvatuksen opetuksessa. Laadullisen lähestymistavan avulla voidaan ymmärtää yksilön kokemuksia ja saada tarvittavaa tietoa yksilön ajatuksista (Alasuutari, 2011).

Tutkimuksessa hyödynnettiin kvalitatiivista tutkimusotetta. Kvalitatiivisella tutkimusotteella tarkoitetaan menetelmää, jonka tarkoituksena on ymmärtää ja tulkita ilmiöitä osallistujan kokemusten, näkemysten ja ajatusten kautta (Kallinen & Kinnunen, 2021). Tutkimuksen tavoitteena oli saada tutkimustietoa varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen monimuoto-opiskelijoiden näkemyksistä musiikkikasvatuksen ja modernien välineiden yhdistämisestä opetukseen. Tämän laadullisen tutkimuksen tavoitteena oli tutkia osallistujien kokemuksia ja ajatuksia musiikin modernien välineiden yhdistämisestä musiikkikasvatuksen opetukseen.

4.1 Osallistujat

Tutkimukseen osallistui yhteensä 16 varhaiskasvatuksen opettajaa ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevää monimuoto-opiskelijaa. Tutkimukseen osallistui yhden varsinaissuomalaisen kunnan varhaiskasvatuksen opettajia ja yhden satakuntalaisen kunnan varhaiskasvatuksen alalla työskenteleviä monimuoto-opiskelijoita. Tutkimukseen osallistui kyselyhetkellä varhaiskasvatusyksikössä työskenteleviä varhaiskasvatuksen henkilöstöön kuuluvia opettajia ja monimuoto-opiskelijoita. Tutkimusaineisto kerättiin Webropol-kyselylomakkeella. Kysely koostui valmiista avoimista kysymyksistä ja monivalintakysymyksistä.

4.2 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena kyselylomakkeen avulla. Tutkimusaineiston keruussa hyödynnettiin Webropol-kyselyä. Tutkimuskysely sisälsi avoimia kysymyksiä ja monivalintakysymyksiä. Kysely jaettiin yhteen varsinaissuomalaiseen kuntaan ja yhden satakuntalaisen kunnan varhaiskasvatuksen alalla työskenteleville monimuoto-opiskelijoille. Tutkimuksessa hyödynnettiin yksinkertaista satunnaisotantaa ja ryväotantaa.

Yksinkertaisessa satunnaisotannassa kaikilla perusjoukon havaintoyksiköillä oli samansuuruinen todennäköisyys tulla valituksi otokseen. Ryväotanta koostuu useammasta eri otannasta ja ryväotantaa hyödynnetään usein kyselytutkimuksissa (Kallinen & Kinnunen, 2021).

Tutkimusaineisto kerättiin valmiin tutkimuskyselyn pohjalta ja kyselyssä esitetyt laadulliset avoimet vastausalueet mahdollistivat osallistujien omien näkemysten, sekä kokemusten keräämisen. Ennen tutkimuskyselyn jakamista kuntiin lähetettiin tutkimuslupahakemus.

4.3 Aineiston käsittely ja analyysi

Tutkimusaineisto kerättiin Webropol -kyselylomakkeen avulla. Tutkimuskysely sisälsi avoimia kysymyksiä ja monivalintakysymyksiä, joita analysoitiin asettamalla saadut tulokset eri kategorioihin. Avoimet kysymykset mahdollistivat osallistujien omien ajatusten ja näkökulmien analysoinnin ja tulkitsemisen. Saatuja tuloksia hyödynnettiin pohdintaluvussa ja tutkimuksen tulososiossa. Laadulliset avoimet kysymykset tallennettiin Turun yliopiston Seafire-kansioon. Kansio noudattaa yksityisyydensuojaa ja tutkimukseen osallistuneiden anonymiteettia. Avoimia kysymyksiä analysoitiin luokittelemalla vastauksissa esiin nousseita pääkäsitteitä tutkimuskysymysten mukaisesti.

Tutkimustuloksia analysoitiin laadullisella sisällönanalyysillä. Laadullisella sisällönanalyysillä tarkoitetaan tutkimusmenetelmää, jota käytetään aineiston jäsentelemiseen, tulkintaan ja ymmärtämiseen. Laadullinen sisällönanalyysi mahdollistaa ilmiön kuvaamisen luotettavasti (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Analyysimenetelmän avulla tutkimusaineistosta saadaan kerättyä keskeisiä teemoja, jotka vastaavat tutkimuskysymyksiin. Laadullinen sisällönanalyysi voidaan jakaa kolmeen analyysimenetelmään. Tässä kandidaatintutkielmassa hyödynnettiin teoriasidonnaista aineiston analyysimenetelmää. Teoriasidonniasella

menetelmällä tarkoitetaan sitä, että saatuja tuloksia verrataan aiempaan teoriaviitekehykseen (Tuomi & Sarajarvi, 2018).

4.4 Luotettavuus ja eettisyys

Tehty tutkimus noudattaa Turun yliopiston tutkimuseettisen neuvottelukunnan tutkimuseettisiä ohjeita ja suosituksia (Suomen Tiedeakatemia, 2023). Tutkimukseen osallistuvien henkilöiden yksityisyyttä ja oikeuksia kunnioitettiin tutkimusta tehdessä. Saatu tutkimusaineisto koottiin Webropol -kyselylomakkeen avulla ja vastaajilta ei kerätty yksityisiä tietoja. Tutkimus toteutettiin osallistujien anonymiteettiä kunnioittaen. Ennen tutkimukseen osallistumista vastaajilta on kerätty suostumus saatujen tietojen käsittelyyn ja osallistujat ovat saaneet saatekirjeen, jossa kerrottiin tutkimuksen tarkoitus ja sisältö. Tutkimuksessa on käytetty suomen- ja englanninkielisiä lähteitä. Lähteistä on käytetty suomenkielisiä käännöksiä ja käännöksissä on otettu huomioon alkuperäisen lähteen sanoma.

Saadusta tutkimusaineistosta syntyy kaksi kandidaatintutkielmaa, joista toinen käsittelee Musiikin moderneja välineitä osana varhaiskasvatusta ja toinen Varhaiskasvatuksen digitaalista opettamista ja digitaalisuutta.

5 Tulokset

Tässä luvussa käsitellään sähköisellä Webropol -kyselylomakkeella kerätystä aineistosta saatuja tuloksia varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen alalla toimivien monimuoto-opiskelijoiden ajatuksista ja kokemuksista musiikin modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa. Webropol -kyselylomake sisälsi sekä avoimia kysymyksiä, että monivalintakysymyksiä.

Tutkimuskyselyyn osallistui yhteensä 16 varhaiskasvatuksen opettajaa ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevää monimuoto-opiskelijaa. Kyselyyn vastanneista (44 %) oli työskennellyt varhaiskasvatuksessa 1–5 vuotta, (12 %) oli työskennellyt 6–10 vuotta, (31 %) kyselyyn vastanneista oli työskennellyt varhaiskasvatuksessa yli 10 vuotta ja (13 %) vastaajista oli työskennellyt varhaiskasvatuksessa yli 20 vuotta.

Kyselyyn osallistuneista suurin osa työskenteli vastaushetkellä 5–6-vuotaiden lasten ryhmässä. Kyselyyn vastanneista tarkemmin (31 %) työskenteli 5–6-vuotaiain lasten ryhmässä, (25 %) työskenteli vastaushetkellä 3–5-vuotaiden ryhmässä, (19 %) työskenteli 0–3-vuotaiden ryhmässä, (12 %) työskenteli vain 6-vuotaiden esiopetusryhmässä. Näiden vastaajien lisäksi (13 %) oli vastannut vaihtoehdon ”Joku muu, mikä?”. Vastauksista kävi ilmi, että nämä (13 %) työskentelivät joko 3–6-vuotaiden ryhmässä tai 4–5-vuotaiden ryhmässä.

5.1 Musiikin modernien välineiden hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa

Tehdystä Webropol -kyselytutkimuksesta kävi ilmi, että digitaalisten laitteiden hyödyntäminen varhaiskasvatustyksiköissä vaihtelee jonkin verran. Kyselyyn vastanneista (33 %) vastasi käyttävänsä digilaitteita harvemmin, (54 %) vastaajista mainitsi käyttävänsä digilaitteita muutaman kerran viikossa ja (13 %) vastanneista mainitsi hyödyntävänsä digilaitteita päivittäin. Kyselyyn vastanneista enemmistö vastasi kuitenkin vastausvaihtoehdon muutaman kerran viikossa. Kyselyyn ei tullut yhtäkään vastausta vaihtoehtoon ”Ei koskaan”.

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevien monimuoto-opiskelijoiden kokemuksia ja ajatuksia

musiikin modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa. Kyselyyn vastanneista varhaiskasvatuksen opettajista ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevistä monimuoto-opiskelijoista (100 %) vastasi, että varhaiskasvatusyksikössä on käytössä iPad tai tabletti. Muita tutkimuksessa esille nousseita laitteita olivat tietokoneet (88 %), älypuhelimet (81 %), kosketus- tai älytaulu (81 %), dokumenttikamera (69 %), näyttöpeilaus (63 %) ja videotykki (50 %). Vähiten käytettyjä laitteita olivat ohjelmoinnilliset laitteet ja robotiikka. Tutkimuskyselyyn vastanneista (44 %) vastasi, että varhaiskasvatuksen yksikössä on käytössä robotiikkaa tai ohjelmoinnillisia laitteita.

Kyselytutkimuksen tuloksista selvisi, että digi- ja älylaitteet näkyvät varhaiskasvatuksen arjessa monipuolisesti erilaisissa arkisissa tilanteissa. Tuloksissa useimmiten esille nousivat älytaulun ja tabletin tai iPadin hyödyntäminen, sekä videotykin käyttö. Edellä mainittuja välineitä hyödynnettiin tutkimustulosten mukaan erityisesti musiikin kuunteluun ja esittämiseen. Saatujen tulosten mukaan kyselyyn vastanneiden varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevien monimuoto-opiskelijoiden varhaiskasvatusyksiköissä on käytössä monia digitaalisella alustalla toimivia sovelluksia. Kyselytutkimuksesta kävi ilmi, että musiikkiin hyödynnettyjä sovelluksia olivat Garage Band, Spotify ja YouTube. Kyselyyn vastanneista (19 %) vastasi näistä vaihtoehdoista jonkin musiikkisovelluksen. Vastaajista kaksi (2) mainitsi Garage Band sovelluksen ja vastaajista yksi (1) mainitsi digitaalisen musiikkipalvelun, kuten YouTuben ja Spotifyn. Yksi (1) kyselyyn vastanneista vastasi, ettei käytä mitään digitaalista apuvälinettä osana musiikkikasvatusta.

5.2 Pedagoginen tausta musiikin modernien välineiden hyödyntämisessä

Kyselytutkimukseen osallistuneiden varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevien monimuoto-opiskelijoiden vastauksista kävi ilmi että (87,5 %) kyselyyn vastanneista hyödynsi valtakunnallista varhaiskasvatussuunnitelmaa omassa opetuksessa. Kyselystä nousi esille, että vastaajista (43,8 %) hyödynsi esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita ja paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa oman työskentelyn tukena. Näiden lisäksi (18,8 %) vastaajista mainitsi hyödyntävänsä edellä mainittujen asiakirjojen lisäksi paikallisia verkkosivuja ja ohjeistuksia oman työskentelyn tukena. Kaikki kyselyyn osallistuneet vastaajat totesivat käyttävänsä jotakin edellä mainituista asiakirjoista. Vastaajista vain (6 %) mainitsi hyödyntävänsä jotakin muuta, kuten digikoulutuksen materiaaleja.

Digi- ja älylaitteita on saatujen tutkimustulosten mukaan hyödynnetty musiikin soittamiseen ja kuunteluun YouTube -sovelluksesta. Kyselyyn vastanneista yksi (1) vastaus käsitteli Kielinupun materiaalia, jota on katseltu YouTubesta. Tutkimustuloksista kävi ilmi, että musiikin kuuntelu on ollut ajankohtaista useamman vastaajan varhaiskasvatustyössä. Tutkimustuloksista nousi esille, että vastaajista seitsemän (7) mainitsi, että musiikkia on kuunneltu esimerkiksi älypuhelimelta tai älytaululta.

Saatujen tutkimustulosten mukaan digi- ja älylaitteita on hyödynnetty musiikin tuottamiseen esimerkiksi Garage Band -sovelluksen tai Launch padin avulla. Yksi (1) kyselyyn vastanneista osallistujista on maininnut musiikin tuottamisen liittyvän digitaalisten välineiden hyödyntämiseen. Yksi (1) tutkimukseen osallistunut vastaaja mainitsi, että digi- ja älylaitteita hyödynnetään musiikin soittamiseen. Eniten vastauksia kyselyyn tuli musiikin kuunteluun liittyen. Näitä vastauksia oli yhteensä kuusi (6).

5.3 Haasteet digitaalisten laitteiden hyödyntämisessä musiikkikasvatuksessa

Kyselyyn vastanneiden varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevien monimuoto-opiskelijoiden vastauksista kävi ilmi, että digitaalisten välineiden hyödyntäminen koettiin haasteelliseksi varhaiskasvatuksessa. Digitaalisten haasteiden kysymykseen vastasi (12) osallistujaa, kun kyselyn kokonaisvastaajamäärä oli (16). Kysymykseen jätti vastaamatta yhteensä neljä (4) osallistujaa.

Kyselystä saaduista tuloksista nousi esille eniten kokemus oman osaamisen heikkoudesta. Osaamisen heikkouden kokeminen nousi esille viidessä (5) eri vastauksessa. Kahdessa (2) vastauksessa kävi ilmi, että osaamisen haasteiden lisäksi lasten huomion keskittäminen digilaitteiden kanssa koettiin haasteelliseksi. Yhdessä (1) vastauksessa nousi esille ajatus tekijänoikeuksista ja kahdessa (2) muussa vastauksessa oli mainittu aikapula ja itsenäinen perehtyminen laitteisiin. Näiden lisäksi tutkimuskyselyyn tuli yksi (1) vastaus liittyen yhteyksien heikkouteen ja yksi (1) vastaus digilaitteiden hyödyntämisen tarpeettomuuteen.

Tutkimuskyselyn avulla selvitettiin, millainen kokemus osallistujilla on digitaaliseen opettamiseen ja digilaitteiden käyttöön saadusta perehdytyksestä. Kysymyksen vastausvaihtoehdot olivat ”Kyllä”, ”Jonkin verran”, ”Vähän” ja ”Ei yhtään”. Osallistuneista varhaiskasvatuksen opettajista ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevistä monimuoto-

opiskelijoista (16) osallistujaa vastasi tutkimuskysymykseen liittyen digitaalisen opettamisen ja digilaitteiden perehdyttämiseen. Kyselytutkimuksesta kävi ilmi, että (25 %) vastaajista koki saaneensa vähän perehdytystä, (44 %) koki saaneensa perehdytystä jonkin verran ja (31 %) vastaajista valitsi vastausvaihtoehdon ”Kyllä”. Enemmistö kyselyyn vastanneista valitsi vastausvaihtoehdon ”Jonkin verran”. Saatu tulos tukee digitaalisten laitteiden hyödyntämiseen saatujen vastausten kokemuksia osaamisen heikkoudesta.

5.4 Varhaiskasvatuksen henkilöstön kokemuksia ja ajatuksia digilaitteiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa

Tutkimuskyselyssä selvitettiin varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen alalla toimivien monimuoto-opiskelijoiden näkemyksiä digitaalisesta opettamisesta ja älylaitteiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa. Kysymykseen vastasi (16) varhaiskasvatuksen opettajaa ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevää monimuoto-opiskelijaa. Vastaajista (44 %) koki, että digitaalinen opettaminen ja älylaitteiden hyödyntäminen ei sovellu alle 2-vuotiaille lapsille. Tästä vastauksesta poiketen (50 %) kyselyyn vastanneista koki, että digitaalisten välineiden hyödyntäminen tukee lasten osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia oppimisympäristössä. Vastaajien kokemuksissa oli havaittavissa jonkin verran ristiriitaisuutta.

Vastaajista (75 %) totesi, että digitaalisten laitteiden hyödyntämisen tulisi perustua pedagogisiin tavoitteisiin ja kyselyyn vastanneista (38 %) koki esimerkiksi digilaitteiden hyödyntämisen madaltavana kynnyksenä toteuttaa musiikkikasvatusta. Tämän lisäksi vastauksista nousi esille, että (63 %) vastaajista uskoi digitaalisten työkalujen edistävän lasten itseilmaisua, mielikuvitusta ja osallisuutta, kun työkaluja käytetään suunnitelmallisesti ja ohjatusti.

Vastauksista kävi ilmi, että kukaan kyselyyn vastanneista ei kokenut digilaitteita täysin turhiksi ja hankaliksi. Vastauksista nousi esille kuitenkin, että (19 %) vastaajista koki olevansa epävarma sekä digitaalisen opettamisen, että erilaisten älylaitteiden ja tekniikoiden käyttämisestä.

Tutkimukseen osallistuneilla vastaajilla oli mahdollisuus vastata jotakin muuta mieleen tulevaa. Kyselyyn osallistuneista (25 %) vastasi tämän vastausvaihtoehdon. Vastauksista

nousi esille, että digilaitteiden oikeaoppista käyttöä tulisi opettaa pedagogisesti ja, että digilaitteiden turvallista käyttöä tulisi valvoa. Yhdessä vastauksessa nousi esille ajatus aikuisen ohjaamisen ja vuorovaikutuksen tärkeydestä.

6 Pohdinta ja johtopäätökset

Kandidaatintutkielman tarkoituksena oli selvittää, miten musiikin modernit välineet näkyvät varhaiskasvatuksen arjessa ja millaisia kokemuksia varhaiskasvatuksen opettajilla ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevillä monimuoto-opiskelijoilla on modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksessa toteutettavassa musiikkikasvatuksessa. Tutkimuksesta saatujen tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että digitaaliset välineet, kuten tabletit, älytaulut ja tietokoneet ovat osa vastaajien varhaiskasvatuksen arkea.

Ruokonen ja Rusanen (2009) ovat todenneet, että varhaiskasvatuksen henkilöstön tehtävänä on mahdollistaa lapsille kulttuurisia kokemuksia. Musiikkikasvatuksen on katsottu olevan osa monikulttuurista opetusta. Kaikissa yksiköissä ei välttämättä ole mahdollisuutta hankkia monipuolisia soittimia. Digi- ja älylaitteiden kautta lapsilla on mahdollisuus tutustua erilaisiin soittimiin, mikä ei välttämättä ole mahdollista perinteisten musiikkivälineiden avulla.

Tutkimustuloksista on havaittu, että yhteisöllinen musiikillinen toiminta tukee lapsen kykyä toimia ryhmässä ja kehittää vuorovaikutustaitoja (Cracci, et al., 2022).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan lasten kulttuurista osaamista kehitetään tutustumalla vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoihin (Opetushallitus, 2022). Lasten aloitteita ja ajatuksia kunnioitetaan. Varhaiskasvatusta toteutetaan monikulttuurisessa ympäristössä, jossa lapsi saa ilmaista omia musiikillisia kokemuksia. Musiikillisten kokemusten on katsottu lisäävän lasten tunneilmaisua (Hunter et al., 2010). Tunneilmaisua voidaan ilmaista esimerkiksi luovuuden ja musiikillisten kokemusten kautta. Tutkimuksissa on todettu, että säveltäminen ja improvisointi ovat keinoja kehittää itseluottamusta ja käsitellä erilaisia tunteita (Lehmann, 2007).

Tässä luvussa esittelen keskeisimpiä tutkimustuloksia tutkimuskysymysten mukaisissa alaluvuissa ja tarkastelen tutkimukseen osallistuneiden varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevien monimuoto-opiskelijoiden kokemuksia musiikin modernien välineiden hyödyntämisestä varhaiskasvatuksen musiikkikasvatuksessa peilaten saatuja tuloksia aikaisempiin tutkimustuloksiin. Luvun lopussa esittelen suosituksia jatkotutkimusehdotuksille.

Marsh (2010) tarkastelee tutkimuksessaan musiikin monimuotoisuutta digitaalisten laitteiden näkökulmasta. Tutkimus painottaa erityisesti sitä, kuinka digitaaliset laitteet ovat muodostuneet osaksi lasten arkea. Tutkimuksessa on todettu, että teknologian avulla lapsi voi kokeilla luovuuttaan musiikillisilla alueilla (Marsh, 2010). Tutkimustulokset osoittivat, että digitaaliset välineet mahdollistavat lasten musiikillisen oppimisen ja tarjoavat lapsille luovan oppimisympäristön (O'Neill, 2014.)

6.1 Musiikin modernien välineiden hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa

Vaikka digitaalisuus on yleistynyt varhaiskasvatuksessa, voi huomata, että digitaalisuuden yhdistäminen musiikkikasvatukseen ei ole vielä vakiintunutta. Eron taustalla vaikuttavat esimerkiksi henkilöstön resurssit ja taidot, sekä oma suhtautuminen digitaalisten laitteiden hyödyntämiseen. Tutkimuskyselyyn osallistuneista varhaiskasvatuksen opettajista ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevistä monimuoto-opiskelijoista (19 %) mainitsi kokeneensa epävarmuutta omassa digitaalisessa osaamisessaan. Tutkimuskyselytuloksista selvisi, että (31 %) vastaajista koki saaneensa perehdytystä riittävästi digitaaliseen opettamiseen.

Tutkimuskyselyyn vastanneista (75 %) koki, että digitaalisten välineiden hyödyntämisen tulisi perustua aina pedagogisiin tavoitteisiin. Aikaisemmissa tutkimuksissa on todettu, että pedagogisesti perusteltuna digitaaliset välineet voivat rikastuttaa lapsen musiikillista kokemusta ja mahdollistaa luovaa ilmaisua (Charissi & Rinta, 2014). Saatujen tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että digilaitteet ovat yleistyneet varhaiskasvatuksen arjessa.

Digilaitteiden käyttö varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa koettiin ristiriitaisena. Kyselyyn vastanneista (50 %) kokivat, että digitaalisten välineiden hyödyntäminen tukee lasten osallisuutta ja itseilmaisua. Tutkimuskyselyyn vastanneista varhaiskasvatuksen opettajista ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevistä monimuoto-opiskelijoista (15) mainitsivat käyttävänsä jotakin digitaalista laitetta omassa opetuksessaan. Tutkimustuloksista nousi esille, että varhaiskasvatuksen arjessa hyödynnetään erilaisia sovelluksia, kuten YouTubea ja Garage Band -sovelluksia. Erilaiset sovellukset ja digitaaliset alustat mahdollistavat lapsille musiikillisia kokemuksia ja antavat tilaa luovuudelle. Digitaalisuus on osa nykyaikaa ja yksi varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määritellyistä kokonaisuuksista. Varhaiskasvatuksen

tehtävänä on vahvistaa ja tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta (Opetushallitus, 2022).

6.2 Musiikin modernien välineiden hyödyntämisen haasteet varhaiskasvatuksessa

Tutkimuskyselystä saadut tulokset osoittivat, että musiikin moderneja välineitä, kuten tabletteja, iPadeja ja tietokoneita hyödynnetään varhaiskasvatuksen arjessa. Saadut tulokset osoittivat, että digi- ja älylaitteiden hyödyntäminen jakavat mielipiteitä ja niiden käyttö koettiin haasteelliseksi.

Tehdyssä tutkimuskyselyssä selvisi, että musiikin modernit välineet näkyvät varhaiskasvatuksessa ja erityisesti tabletteja, iPadeja ja älytauluja hyödynnettiin useassa varhaiskasvatusyksikössä. Laitteiden hyödyntäminen näkyi esimerkiksi musiikin kuunteluna ja musiikin tuottamisena erilaisten sovellusten avulla. Kuten aikaisemmissa tutkimuksissa on todettu, digitaaliset välineet ovat keino musiikillisen ilmaisun tukemisessa (Lee & Lin, 2023).

Tutkimustuloksista kävi ilmi, että digilaitteiden käyttö koettiin ristiriitaiseksi. Tutkimukseen osallistuneista vastaajista (50 %) koki, että musiikin modernit välineet voivat tukea lasten osallisuutta ja itseilmaisua. Useimmiten tutkimuksessa esille nousseita kokemuksia olivat haasteet omassa osaamisessa, tekniset vaikeudet ja ajankäytön asettamat rajoitteet. Vastaajista (25 %) koki saaneensa vähän perehdytystä digilaitteiden hyödyntämiseen ja (44 %) koki saaneensa jonkin verran perehdytystä, kun vain (31 %) koki saaneensa perehdytystä riittävästi. Samankaltaisia kokemuksia on havaittu Karvin (2021) tekemässä raportissa, jossa todettiin, että varhaiskasvatuksen henkilöstö kaipaa lisää koulutusta digilaitteiden hyödyntämiseen.

6.3 Tekijänoikeudet ja modernien välineiden hyödyntäminen opetuksessa

Tutkimustuloksista nousi esille ajatus erilaisten sovellusten ja digitaalisten alustojen tekijänoikeuksista. Tekijänoikeudet koettiin haasteena ja osa tutkimuskyselyyn vastanneista koki epävarmuutta erilaisten alustojen hyödyntämisessä. Ruippo & Salavuo (2006) ovat todenneet tutkimuksissaan, että opettajilta vaaditaan hyvää teknistä osaamista ja ymmärrystä pedagogisista tavoitteista digitaalisuuden hyödyntämisessä. Tutkimustuloksissa nousi esille, että esimerkiksi YouTube ja Spotify olivat yleisiä alustoja musiikin kuuntelulle. Molempiin

alustoihin liittyy omia tekijänoikeussäädöksiä, jotka vaikuttavat sovellusten sisällön esittämiseen julkisesti.

Suomessa tekijänoikeuksista musiikissa vastaavat Teosto ry ja Gramex ry. Teosto ry:n vastuulla on edustaa soivan musiikin oikeuksia ja Gramex ry:n tehtävänä on edustaa kaupallisten äänitteiden esittäjien ja tuottajien oikeuksia (Jordman & Salavuo, 2006). Uuden voimaan tulleen tekijänoikeuslain mukaan opettajat voivat käyttää esimerkiksi YouTube - videoita omassa opetuksessa ilman erillistä käyttö lupaa (Kopioisto, 2023).

Saaduista tutkimustuloksista nousi esille, että osa kyselytutkimukseen osallistuneista varhaiskasvatuksen opettajista ja varhaiskasvatuksen alalla toimivista monimuoto-opiskelijoista hyödynsi esimerkiksi Spotify-suoratoistopalvelua omassa opetuksessa. Kopioiston (2023) tekemässä tekijänoikeus aineistossa on todettu, että jotkin suoratoistopalvelut, kuten Spotify ovat tarkoitettu vain henkilökohtaiseen käyttöön ja niiden tekijänoikeuksia on rajoitettu.

Useimmat kunnat ovat sopineet Teosto ry:n ja Gramex ry:n kanssa sopimuksen musiikin käyttöä koskevista rajoituksista (Kopioisto, 2023). Tekijänoikeus aineistossa on todettu, että kunnallisten oppilaitosten ei tarvitse hankkia lupaa musiikin esittämiseen, mutta sopimus ei koske esimerkiksi yksityisiä oppilaitoksia ja yhdistyksiä (Kopioisto, 2023). Tämä tarkoittaa sitä, että musiikkia saa esittää esimerkiksi oppilaitosten juhlissa ja tapahtumissa ilman erillisiä rajoituksia. Tekijänoikeudet ovat tärkeä osa musiikinopetusta ja opettajien on tärkeä ymmärtää tekijänoikeuksien perusteita (Jordman & Salavuo, 2006).

6.4 Jatkotutkimusehdotukset

Saaduista tutkimustuloksista kävi ilmi, että musiikin modernien välineiden hyödyntäminen on vielä rajoittunutta. Tutkimukseen osallistuneet varhaiskasvatuksen opettajat ja varhaiskasvatuksen alalla työskentelevät monimuoto-opiskelijat kaipaavat tutkimustulosten perusteella lisää koulutusta ja riittäviä resursseja digitaalisuuden ja musiikin yhdistämiseen.

Digitaalisuus on jatkuvassa muutoksessa oleva käsite ja siksi digitaalisuudesta on tärkeä saada uutta tutkimustietoa. Digi- ja älylaitteet ovat muodostuneet osaksi varhaiskasvatuksen jokapäiväistä arkea. Tuore tutkimustulos digitaalisuudesta ja sen

hyödyntämismahdollisuuksista esimerkiksi varhaiskasvatuksen musiikkikasvatuksessa voisi tarjota varhaiskasvatuksen henkilöstölle lisää valmiuksia opettaa ja tutkia aihetta yhdessä lasten kanssa.

Musiikin modernien välineiden hyödyntämisestä saaduista tutkimustuloksista kävi ilmi, että varhaiskasvatuksen henkilöstö kaipaa lisää tukea digitaalisuuden hyödyntämiseen. Samalla tutkimustuloksista kävi ilmi, että aihe on vielä uusi varhaiskasvatuksen arjessa. Tuloksista korostui erityisesti se, että digitaalisuuden ja musiikin yhdistäminen on vielä uusi asia varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Aihetta on tärkeä tutkia tulevaisuudessa, sillä digitaalisuus on osa nykyarkea ja kuuluu vahvasti osaksi kaikkien jokapäiväistä toimintaa.

Tulevaisuudessa olisi hyödyllistä tutkia esimerkiksi, miten digitaaliset musiikkisovellukset vaikuttavat lasten luovuuteen. Aihetta olisi mielenkiintoista tutkia lasten näkökulmasta ja tutkimus voisi keskittyä esimerkiksi digitaalisten ja perinteisten musiikkituokioiden erojen tutkimiseen. Toinen tärkeä aihe tutkittavaksi on varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen tutkiminen. Saaduista tuloksista kävi ilmi, että oma osaaminen on epävarmaa ja uusi tutkimustulos aiheesta mahdollistaisi esimerkiksi uusia käytäntöjä oman opetuksen kehittämiseen. Lisäksi olisi tärkeä tutkia digitaalisten laitteiden ja välineiden tuomia haasteita ja mahdollisuuksia musiikkikasvatuksessa.

Tehdyssä kyselytutkimuksessa kävi ilmi, että digitaalisuuden yhdistäminen musiikkikasvatukseen on vielä uutta varhaiskasvatuksessa. Aiheesta ei ole tehty aikaisempaa tutkimusta varhaiskasvatuksen näkökulmasta ja siksi aihetta on tärkeä tutkia enemmän. Toinen jatkotutkimusidea tästä tutkimuksesta voisi olla varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen kehittämiseen liittyvä tutkimus. Saaduista tutkimustuloksista kävi ilmi, että esimerkiksi uusien sovellusten ja alustojen osaaminen vaatii varhaiskasvatuksen henkilöstöltä omaa mielenkiintoa ja motivaatiota. Lisäksi tuloksista kävi ilmi, että varhaiskasvatuksen opettajat ja varhaiskasvatuksen alalla toimivat monimuoto-opiskelijat kaipaavat lisää koulutusta digitaalisten välineiden hyödyntämiseen.

Lähteet

- Alasuutari, P. (2011). *Laadullinen tutkimus 2.0*. (2. uud. p.). Vastapaino.
https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1n2f5er/alma9918671535405971 (Viitattu 14.2.2025).
- Charissi, V., & Rinta, T. (2014). Children's musical and social behaviours in the context of music-making activities supported by digital tools: Examples from a pilot study in United Kingdom. *Journal of Music, Technology & Education*, 7(1), 39–58.
https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1rsgc7g/cdi_proquest_miscellaneous_1733168866 (Viitattu 14.2.2025).
- Cracci, C., Martel, K., & Le Normand, M. T. (2022). The positive learning transfer from a musical play early-learning system to young children's linguistic and spatial skills. *Music Education Research*, 24(4), 494–511.
https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1t25tho/cdi_eric_primary_EJ1365982 (Viitattu 14.2.2025).
- Hunter, P. G., Schellenberg, E. G., & Schimmack, U. (2010). A special class of experience: Positive affect evoked by music and the arts. *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts*, 4(1), 68–74.
https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1t25tho/cdi_webofscience_primary_000787036300001 (Viitattu 14.2.2025).
- Jordman, M., & Salavuo, M. (2006). Musiikkikasvatusteknologia ja tekijänoikeudet. Teoksessa J. Ojala, M. Salavuo, M. Ruippo & O. Parkkila (toim.), *Musiikkikasvatusteknologia* (s.405–412). Suomen musiikkikasvatusteknologian seura.
- Kallinen, T., & Kinnunen, T. (2021). Etnografia. Teoksessa J. Vuori (toim.), *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [ylläpitäjä ja tuottaja]. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/> (Viitattu 14.2.2025).
- Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI). (2021). Varhaiskasvatuksen laatu arjessa: Kansallisen arvioinnin päätulokset. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.

https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_9_2021.pdf

(Viitattu 14.2.2025).

Kersten, F. (2006). Inclusion of Technology Resources in Early Childhood Music Education. *General Music Today*, 20(1), 15-28.

https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1rsgc7g/cdi_proquest_journals_1484738

(Viitattu 24.4.2025).

Konca, A. S., & Tantekin Erden, F. (2021). Digital technology (DT) usage of preschool teachers in early childhood classrooms. *Journal of Education and Future*, 19, 1-12.

https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1t25tho/cdi_proquest_journals_2536825538

(Viitattu 14.2.2025).

Kopiosto. (2023, huhtikuu 3). Opettajan arki helpottuu – päivitetty tekijänoikeuslaki voimaan huhtikuussa. <https://kopiosto.fi/kopiosto/opettajan-arki-helpottuu-paivitetty-tekijanoikeuslaki-voimaan-huhtikuussa/> (Viitattu 21.4.2025).

Krause, A. E., & North, A. C. (2016). Music listening in everyday life: Devices, selection methods, and digital technology. *Psychology of Music*, 44(1), 129–147.

https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1t25tho/cdi_proquest_journals_1768183590

(Viitattu 14.2.2025).

Lee, L., & Lin, C.-H. (2023). Digital and Traditional Learning: Learning Styles with Music and Technology for Early Childhood Education. *Engineering Proceedings*, 38(1), 19.

https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1ggd67u/cdi_doaj_primary_oai_doaj_org_article_4d1c6478473d444e8a9957cc76f56185 (Viitattu 14.2.2025).

Lehmann, A. C., Sloboda, J. A., & Woody, R. H. (2007). *Psychology for musicians: Understanding and acquiring skills* (1st ed.). Oxford University Press.

https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1t25tho/cdi_askewsholts_vlebooks_9780198033394 (Viitattu 24.4.2025).

Lindeberg-Piironen, A., & Ruokonen, I. (toim.). (2017). *Musiikki varhaiskasvatuksessa:*

Käsikirja. PS-kustannus.

MacDonald, R. A. R., & Kreutz, G. (2014). The use of technology to facilitate music learning experiences in preschools. *International Journal of Music Education*, 32(3), 318–331.

https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1ggd67u/cdi_gale_infotracmisc_A357035145

(Viitattu 14.2.2025).

Marsh, K. (2010). Towards constructions of musical childhoods: Diversity and digital technologies. *Early Child Development and Care*, 180(6), 837–850.

https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1ggd67u/cdi_informaworld_taylorfrancis_310_1

[080_03004430902944908](https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1ggd67u/cdi_informaworld_taylorfrancis_310_1_080_03004430902944908) (Viitattu 14.2.2025).

Nurmi, M. (2019). *Mitä musikaalisuus on?* Tallinna Raamatutrükikoda.

Ojala, A. (2017). Learning through producing: Music production pedagogy in formal music education. *Taideyliopiston Sibelius-Akatemia*.

https://taju.uniarts.fi/bitstream/handle/10024/6448/aleksi_ojala_learning_trough_producing_pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Viitattu 14.2.2025).

O'Neill, S. A. (2014). Children's musical and social behaviours in the context of music-making activities supported by digital tools: Examples from a pilot study in the United Kingdom. *British Journal of Music Education*, 31(1), 21–40.

https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1ggd67u/cdi_scopus_primary_2_s2_0_84901252_041 (Viitattu 14.2.2025).

Opetushallitus. (2014). *Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014*. Opetushallitus.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/esiopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf (Viitattu 14.2.2025).

Opetushallitus. (2022). *Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022*. Opetushallitus.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet_2022_2_2.pdf (Viitattu 14.2.2025).

Puro, U. (1990). Aikuinen ja työ – monimuoto-opiskelun kokeilu. *Aikuiskasvatus*, 4/1990, 234–235.

https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1rsgc7g/cdi_crossref_primary_10_33336_aik_96710 (Viitattu 16.4.2025).

Randles, C., Sullivan, M. (2013). How to composers approach teaching composition: Strategies for music teachers. *Music Educator Journal*, 99(3), 51–57.

https://www.researchgate.net/publication/258171049_How_Composers_Approach_Teaching_Composition_Strategies_for_Music_Teachers (Viitattu 14.2.2025).

Ruippo, M., & Salavuo, M. (2006). Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntävän musiikinopetuksen toteuttaminen. Teoksessa J. Ojala, M. Salavuo, M. Ruippo & O. Parkkila (toim.), *Musiikkikasvatusteknologia* (s. 285–294). Suomen musiikkikasvatusteknologia seura.

Ruokonen, I., & Rusanen, S. (2009). Esteettinen kasvattaja kulttuurisena kasvattajana. Teoksessa A.-L. Välimäki, S. Rusanen & I. Ruokonen (toim.), *Taidekasvatus varhaiskasvatuksessa: Iloa, ihmettelyä ja tekemistä* (s.10–15). Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Salavuo, M., & Ojala, J. (2006). Musiikkiteknologia luovan toiminnan välineenä. Teoksessa J. Ojala, M. Salavuo, M. Ruippo & O. Parkkila (toim.), *Musiikkikasvatusteknologia* (s.85–97). Suomen musiikkikasvatusteknologian seura.

Suomen Tiedeakatemioiden. (2023). Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkaukset: Ohje 2023. Suomen Tiedeakatemioiden. https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf (Viitattu 14.2.2025).

Tuomi, J., & Sarajarvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Tammi. https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1n2f5er/alma9920009795405971 (Viitattu 14.2.2025).

Liitteet

Liite 1. Saatekirje

Hei!

Olemme 3. vuoden varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijoita Turun yliopistosta, Rauman opettajankoulutuslaitokselta. Meillä on nyt työn alla kandidaatintutkielma, jonka tiimoilta keräämme aineistoa tutkimustamme varten. Tutkimusaineistoa on tarkoitus hyödyntää kahdessa eri kandityössä, sillä aiheemme sivuavat toisiaan.

Laura Ahlströmin ja Jade Wirenin kandityön aiheena on “Varhaiskasvatuksen opettajien näkemyksiä digitaalisesta opettamisesta sekä varhaiskasvatuksessa käytössä olevat digi- ja älylaitteet”. Suomessa ja koko maailmassa on menty digitaalisuudessa nopeasti valtavia askeleita eteenpäin, joten meitä kiinnostaa, miten se näkyy käytännössä varhaiskasvatuksessa. Tällä hetkellä myös yhteiskunnassa keskustellaan siitä, kuinka paljon pienten lasten on hyvä käyttää esimerkiksi älylaitteita päivän aikana.

Varhaiskasvatussuunnitelmassa ohjataan opettamaan lapsille digitaalisia taitoja. Digitaalisia välineitä, sovelluksia ja ympäristöjä hyödynnetään dokumentoinnissa, leikeissä, vuorovaikutuksessa, peleissä, tutkimisessa, liikkumisessa sekä taiteellisessa kokemisessa ja tuottamisessa. Mahdollisuudet harjoitella, kokeilla ja tuottaa sisältöjä itse ja yhdessä muiden lasten kanssa käyttäen apuna digitaalisia välineitä edistävät lasten luovan ajattelun ja yhteistoiminnan taitoja sekä monilukutaitoa. (Opetushallitus, 2022).

Tässä tutkimuksessa on tarkoitus tutkia varhaiskasvatuksen opettajien näkemyksiä digitaalista opettamista kohtaan sekä minkälaista erilaisten digi- ja älylaitteiden käyttö on käytännössä eri päiväkodeissa. Lisäksi tutkimme sitä, miten varhaiskasvatuksen opettajat ovat tulkinneet varhaiskasvatussuunnitelman digitaalisen opettamisen pedagogisessa toiminnassaan. Tutkimuksella saadaan uutta tietoa siitä, miten eri päiväkodeissa digitaalista opettamista toteutetaan sekä kuinka paljon eri ikäisillä lapsilla on digitaalisia laitteita käytössään varhaiskasvatuksen eri yksiköissä.

Elina Flinkmanin kandidaatintutkielmassa tutkitaan musiikin modernien välineiden hyödyntämistä varhaiskasvatuksen arjessa, erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien näkökulmasta. Moderneilla välineillä tarkoitetaan varhaiskasvatuksen yksiköistä löytyviä digi- ja älylaitteita, kuten äly tv:tä, tietokoneita, tabletteja ja iPadeja, sekä screenejä ja videotykkeitä. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten varhaiskasvatuksen opettajat kokevat digi- ja älylaitteiden käytön varhaiskasvatuksen arjessa erityisesti musiikin osa-alueella, sekä miten he hyödyntävät varhaiskasvatuksen yksiköistä löytyviä laitteita esimerkiksi musiikkituokioissa tai musiikkikasvatusta toteuttaessaan.

Toivomme, että kaiken kiireen keskellä ehtisit hetkeksi istahtamaan ja vastaamaan kyselyymme, jonka avulla saisimme uutta tietoa arvokkaasta työstäsi. Kysely on auki 8.12.-24 asti. Liitteenä tietosuojailmoitus sekä alla linkki kyselyyn:

<https://link.webpolsurveys.com/S/DC417137C061E9D4>

Kiitos jo etukäteen vastauksestasi sekä mukavia talvisia päiviä ja joulunajan valmisteluita lasten kanssa päiväkotinne!

Ystävällisin terveisin,

Laura Ahlström, Elina Flinkman ja Jade Wiren

Liite 2. Tietosuojailmoitus

Tietosuojailmoitus

<ul style="list-style-type: none"> • Rekisterin nimi 	Varhaiskasvatuksen digitaalisuus-tutkimus
<ul style="list-style-type: none"> • Rekisterinpitäjä 	Turun yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta, Rauman opettajankoulutuslaitos
<ul style="list-style-type: none"> • Tietosuojavastaavan yhteystiedot 	dpo@utu.fi
<ul style="list-style-type: none"> • Tutkimuksen kuvaus 	Teemme kandidaatin tutkintoon liittyvää opinnäytettä Turun yliopiston opettajankoulutuslaitoksella. Tutkimusta varten kerätään Webropol-kyselyn avulla aineistoa varhaiskasvatuksen opettajilta. Tutkimuksen tavoitteena on tutkia varhaiskasvatuksen opettajien näkemyksiä digitaalisesta opettamisesta sekä varhaiskasvatuksessa käytettävistä digi- ja älylaitteista. Lisäksi tavoitteena on tutkia näiden laitteiden hyödyntämistä osana musiikkikasvatusta.
<ul style="list-style-type: none"> • Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus ja käsittelyperuste 	<p>Tutkimuksen aikana ei kerätä henkilötietoja.</p> <p>Henkilötietojen EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukaisena käsittelyperuste: Käsittely on tarpeen tieteellistä tutkimusta varten (yleinen etu 6 art. 1 e- kohta)</p> <p>Käsittely perustuu yliopistolain (558/2007) 2§:ssä asetettuun yliopiston tehtävään ja sen toteuttamiseen yleisen edun nimissä.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Yhteyshenkilö 	<p>Laura Ahlström, Elina Flinkman ja Jade Wiren</p> <p>Lmahls@utu.fi, +358407061446</p>

<ul style="list-style-type: none"> Henkilötieto-ryhmät 	Tutkittavista ei kerätä tunnistettavia henkilötietoja. Työkokemus vuosissa sekä tehtävänimike tallennetaan anonyymisti.
<ul style="list-style-type: none"> Tietojen alkuperä 	Tiedot ja aineisto kerätään suoraan tutkimukseen osallistuneilta.
<ul style="list-style-type: none"> Henkilötietojen säilytysaika 	-
<ul style="list-style-type: none"> Mahdolliset vastaanottajat 	Henkilötietoja ei siirretä eikä luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolelle.
<ul style="list-style-type: none"> Mahdolliset siirrot kolmansiin maihin 	Henkilötietoja ei luovuteta EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.
<ul style="list-style-type: none"> Rekisteröidyn oikeudet 	<p>Rekisteröidyllä on oikeus pyytää pääsy häntä itseään koskeviin henkilötietoihin sekä oikeus pyytää tietojensa oikaisemista tai poistamista taikka käsittelyn rajoittamista tai vastustaa niiden käsittelyä. Oikeutta henkilötietojen poistamiseen ei sovelleta tieteellisessä tai historiallisessa tutkimustarkoituksessa silloin, kun poisto-oikeus todennäköisesti estää käsittelyn tai vaikeuttaa sitä suuresti.</p> <p>Poisto-oikeuden toteuttamista arvioidaan tapauskohtaisesti.</p> <p>Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Henkilötietojen suojaamisen periaatteet 	Webropol-kyselyllä kerätyt tiedot (ei henkilötietoja) tallennetaan Yliopiston Seafire-kansioon.

<ul style="list-style-type: none">• Valitusoikeus valvontaviranomaiselle	<p>Tutkimukseen osallistuja voi tehdä valituksen tietosuojavaltuutetulle, mikäli kokee tietojaan käsiteltäneen tietosuojalainsäädännön vastaisesti.</p> <p>Tietosuojavaltuutetun yhteystiedot:</p> <p>Tietosuojavaltuutetun toimisto</p> <p>Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki</p> <p>Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki</p> <p>Puhelinvaihe: 029 566 6700</p> <p>Sähköposti (kirjaamo): tietosuoja(at)om.fi</p>
--	--

Liite 3. Tutkimuskysely

Digitaalisuus-kysely

Minkäikäisten lasten ryhmässä työskentelet?

- 0-3 v.
 3-5 v.
 5-6 v.
 vain n. 6-vuotiaiden esiopetusryhmässä
 Joku muu, mikä? _____

Kuinka monta vuotta sinulla on työkokemusta varhaiskasvatuksen opettajan työstä?

- alle 1 v.
 1-5 v.
 6-10 v.
 yli 10 v.
 yli 20 v.

Mitä eri laitteita yksikössäsi on käytössä digitaalisen opettamisen mahdollistamiseksi?

- Kosketus/älytaulut
 Dokumenttikamerat
 Näyttöpeilaus
 Tabletti/ipad
 Tietokone
 Älypuhelin
 Esitystekniikka, esim.videotykki
 Ohjelmoinnilliset laitteet/ohjelmointirobotiikka
 Muu, mikä? _____

Miten hyödynnät digi- ja älylaitteita opetuksessasi? Anna yksi tai muutama esimerkki.

Käytätkö seuraavia sovelluksia/tekniikoita/verkkosivuja työssäsi?

- Kamerakynäpedagogiikka
- Time laps-kuvaustekniikka
- Clips
- Book Creator
- Stop Motion
- Green Screen
- iMovie
- Draw& Tell
- Chirp QR
- ChatterKid
- Freeform
- Autodraw
- Oceans AI
- ScratchJr
- Jokin musiikkisovellus, mikä? _____
- Muu mikä? _____
- En käytä mitään näistä työssäni

Mikä ohjaa omia työtapojasi digitaalisessa opettamisessa?

- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet
- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma

- Paikalliset verkkosivut tai muut ohjeet
- Joku muu, mikä? _____

Minkälaista pedagogista toimintaa olet viimeisen kuukauden aikana toteuttanut liittyen digitaaliseen opettamiseen? Anna yksi tai muutama esimerkki.

Mikä seuraavista väittämistä kuvaa eniten näkemystäsi digitaalisesta opettamisesta ja älylaitteiden käytöstä varhaiskasvatuksessa. Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon.

- Digitaalinen opettaminen ja älylaitteiden käyttö ei mielestäni sovellu alle 2-vuotiaille lapsille varhaiskasvatuksessa.
- Digitaalisten välineiden käyttö varhaiskasvatuksessa tukee lasten osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia oppimisympäristössä.
- Digilaitteet madaltaa kynnystä esimerkiksi musiikin opettamisessa.
- Digitaalisten työkalujen avulla voidaan edistää lasten itseilmaisua, mielikuvituksen käyttöä ja osallisuutta, kun niitä käytetään suunnitelmallisesti ja ohjatusti.
- Liiallinen digitaalisten välineiden käyttö voi heikentää motoristen taitojen ja liikunnallisen aktiivisuuden kehitystä varhaiskasvatuksessa.
- Jotkut sovellukset ovat hyödyllisiä ja kehittävät lasten kielellisiä ja matemaattisia taitoja.
- Varhaiskasvatuksessa on tärkeää, että digitaalisten laitteiden käyttö perustuu pedagogisiin tavoitteisiin eikä niistä tule viihdevälineitä.
- Koen olevani epävarma digitaalisen opettamisen suhteen sekä erilaisten älylaitteiden tai tekniikoiden käyttämisessä.
- Kaikki digilaitteet ovat turhia ja hankalia käyttää varhaiskasvatuksessa.
- Tuleeko mieleesi jotain muuta, mitä? _____

Kuinka usein ryhmässä käytetään digitaalisia laitteita opetuksessa?

- Päivittäin

- Muutaman kerran viikossa
- Harvemmin
- Ei koskaan

Miten digitaalisia välineitä hyödynnetään varhaiskasvatuksen musiikkikasvatuksessa?

Minkälaisia haasteita olet kohdannut digitaalisten välineiden hyödyntämisessä musiikkikasvatuksen alueella?

Oletko saanut perehdytystä digitaalisesta opettamisesta ja digilaitteiden käytöstä?

- Kyllä
- Jonkin verran
- Vähän
- En yhtään

**TURUN
YLIOPISTO**